

Трудове законодавство забезпечує особі, яка працевлаштовується на роботу за трудовим договором, низку істотних гарантій. Так, работодавцю забороняється необґрунтовано відмовляти особі у прийнятті на роботу; не допускається будь-яке пряме або непряме обмеження прав або встановлення переваг з обставин, не пов'язаних із діловими якостями працівника (недопущення дискримінації); працівник має право на щорічну відпустку, соціальне страхування та інші трудові і соціально- побутові пільги і переваги. Особа ж, яка працює за цивільно-правовим договором, не має права на оплачувану іншою стороною відпустку .

Таким чином, трудовий договір відрізняється від цивільно-правових договорів, пов'язаних з працею, тим, що працівник виконує роботу визначеного роду відповідно до його професії, спеціальності, посади і кваліфікації, здійснює визначену трудову функцію в діяльності підприємства, організації, або установи та дотримується режиму робочого часу, правил внутрішнього трудового розпорядку. Работодавець зобов'язаний забезпечити працівника обсягом робіт, а також забезпечити належні умови праці, передбачені законодавством, колективним договором і угодою сторін, і вчасно виплачувати працівникові заробітну плату.

ЛІТЕРАТУРА

1. Прокопенко В.І. Трудове право.підручник. – Х.,1998.
2. Пилипенко П.Д.Трудове право України . – К.,2004.
3. Гершанов Е.М. Трудовий договір. – М.,1991.
4. Глозман В.А. Трудовий договір. – Пермь,1973.

ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА СТВОРЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНІВ

Доп. - Устименко Ю., Юм-62
Наук. кер. – ст. викл. Сінченко Ю.П.

Становлення України як правової держави потребує створення досконаліх за змістом і формою законів, чого не

можливо досягти без ефективного застосування законодавчої техніки.

«Юридична техніка – це система засобів, правил і прийомів підготовки компетентними органами юридичних актів».

[1. с.510]

Юридична техніка правотворчості охоплює техніко – юридичні прийоми і правила при вироблені законів та підзаконних актів.

Для ефективної дії та забезпечення верховенства закону в Україні необхідний високий рівень законодавчої техніки.

Юридична техніка покликана якомога точно викласти волю законодавця або інших суб'єктів правотворчості. Цього можна досягти за допомогою вибору найдоцільнішої структури нормативно – правових актів, термінології і мови, способів оформлення змін та доповнень, повного чи часткового скасування та об'єднання цих актів.

При створенні та систематизації правових актів законодавець та інші суб'єкти правотворчості можуть використати такій засіб законодавчої техніки, як перелік.

Практичні та теоретичні проблеми, що виникають при цьому, зумовлюють складності удосконалення практики створення законів, здійснення подальших наукових розробок проблем законодавчої техніки, пов'язаних із конструюванням переліків при створенні законів.

Актуальність даної теми полягає в тому, що техніка побудови переліків при створенні і систематизації законів не є чітко визначеною і тому має певні недоліки, які позначаються на правовій системі держави.

Метою даної роботи є спроба виявити та розкрити найбільш актуальні проблеми застосування правил конструювання переліків при створенні та систематизації законів. Науковою основою роботи є аналіз досліджень вітчизняних вчених та спеціалістів з цього питання: Скакун О.Ф., Ведєрнікова Ю.А., Ришелюка А.М. та інших.

Перелік як засіб законодавчої техніки – це допустиме правове явище, за допомогою якого забезпечується досягнення

законодавцем мети правового регулювання при створенні та систематизації законів, у якому характеризується якісні та кількісні властивості правових явищ і яке виконує своєрідні, лише йому притаманні функції серед інших засобів законодавчої техніки, основною серед яких є деталізація норм права, що закріплюються у законах та позначаються за допомогою цифр, букв тощо.

У законах України переліки при створені та систематизації законів переважно застосовуються законодавцем при конструюванні:

- статей законів, частин статей, пунктів частин статей;
- додатків до законів;
- приміток до структурних частин законів(статей, частин статей тощо);
- у законах, що розробляються, переліку законів (чи їх окремих структурних складових), що втрачають чинність у зв'язку із прийняттям цих законів тощо [2,с.131].

Однією із проблем створення переліків є те, що при підготовці законів та інших нормативно – правових актів законодавець не завжди враховує положення зазначених документів, які стосуються вимоги не скасовувати акти в загальній формі. Адже норма, яка передбачає можливість застосування нормативно – правових актів у частині, що суперечить тому чи іншому прийнятому закону, призводить до проблем при застосуванні закріплених у них норм права. У цьому випадку необхідно сформулювати вичерпний перелік нормативно – правових актів, які втрачають чинність у зв'язку із прийняттям іншого закону, що повинно закріпитися в законі, що створюється.

Що стосується формуловання переліків у додатках до законів, то вони можуть розроблятися, як правило, у разі необхідності перерахування тих чи інших, що можуть виникнути при застосуванні законів, юридичних фактів, правовідносин тощо. Важливим є те, що при цьому не порушується логічність і лаконічність викладу тексту закону. Прикладами додатків до законів, які містять переліки, є «

Перелік майна, що не підлягає конфіскації за судовим вироком» (додаток до КК України)[3].

Як правило, у законодавчій практиці виникає необхідність у формулюванні переліків у статтях законів чи їх складових, оптимальним варіантом для кращого з'ясування змісту норм права, закріплених у законах, та їх застосування є їх « вичерпний характер». Якщо цього не можна досягти, то потрібно навести « приближний» перелік [4,с.217]. При створенні переліків законодавець повинен зважати на те, що надмірна конкретизація норм права чи навпаки, закріплення занадто абстрактних норм є недоцільним при побудові переліків, основну роль має відігравати саме природа суспільних відносин, які закріплюються у нормах права. Перш за все, це залежить від вирішення проблеми природи прав людини. Крім того, законодавець повинен при створенні та систематизації законів конструктувати переліки відповідно до права, в результаті чого має бути створений закон, зміст і форма якого відповідають праву[2,с.131].

Існують також проблеми при використанні правил та засобів побудови структури законів, у яких конструкуються переліки, оскільки в законодавстві не закріплена єдина система нумерації структурних частин закону, в яких сформульовані переліки. Як правило, позначення переліків здійснюється у статтях законів за допомогою арабських цифр чи букв в алфавітному порядку та дужками справа. Однак у цілому відсутня усталена практика їх позначення. Так, у ч. 1 ст. 423 ЦК України перелік сконструйований за допомогою цифр; у ч. 1 ст. 449 ЦК України вони позначені буквами в алфавітному порядку; у ч. 1 ст. 420 та ч. 1 ст. 961ЦК України переліки створені із застосуванням абзаців [5].

Не позбавлене наше законодавство окремих недоліків, що стосуються дотримання вимоги змістової єдності між приписами, які закріплені в переліках та іншими нормами законів, їх однозначного тлумачення. Так, до прийняття Закону України « Про внесення зміни до статті 41 Сімейного кодексу України» від 20.12.2005 р. протиріччя мали між п. 1. ч. 1

ст.41 СК України і ч.4 ст.26 цього кодексу, оскільки у п.1 ч.1 ст.41 Кодексу до цього була передбачена можливість визнання шлюбу недійсним за рішенням суду, якщо він був зареєстрований між усиновлювачем та усиновленою ним дитиною з порушенням вимог, встановлених ч.4 ст.26 цього Кодексу. Проте не в ч.4.а в ч. 5 ст. встановлена вимога про те, що « у шлюбі між собою не можуть бути усиновлювач та усиновлена ним дитина» [6].

Про необхідність обов'язкового дотримання вимоги чіткого формулювання у переліках юридичних конструкцій норм права свідчить формулювання у ст.1 Закону України «Про рекламу» поняття «недобросовісна реклама»: проблеми виникають при відповіді на питання про включення до об'єму поняття «недобросовісна реклама» всіх умов визнання реклами недобросовісною [7].

Таким чином, аналіз проблем застосування правил конструювання переліків при створенні та систематизації законів дозволяє зробити певні висновки.

Формулювання вичерпного переліку нормативно – правових актів, які втрачають чинність у зв'язку із прийняттям певного закону, повинно здійснюватися в законі, що створюється. Застосування переліків, які містяться у примітках, доцільне у разі потреби закріпити юридичні терміни, що вживаються у текстах законів. При створенні та систематизації законів переліки слід конструювати відповідно до принципів права. Необхідно виробити та застосовувати уніфіковані підходи до конструювання переліків при створенні та систематизації законів.

Література:

- 1.Скакун О.Ф. Теорія держави і права. – Х.,2001.
- 2.Веденіков Ю.А., Грекул В.С. Теорія держави і права: Навчальний посібник.- 4-е вид., доповнення і переробка.- К.: Центр навчальної літератури, 2005.
- 3.Кримінальний кодекс України зі змінами від 01.12.2005.
- 4.Ришелюк А.М.Законодавчий процес в Україні. – К., 2004.

5. Цивільний кодекс України зі змінами від 03.11.2004.

6. Сімейний кодекс України зі змінами від 20.12.2005.

7. Закон України «Про рекламу» від 11.06.2003.

ПОРІВНЯННЯ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ ТА РОСІЇ

Доп. - Карпуша К., Ю-41

Наук. кер. - канд.економ.наук, доц. Валенкевич Л.П.

Функціонування податкової системи пов'язане з багатьма проблемами і суперечностями. За своєю природою податкова система є результатом еволюції податкових відносин і визначається багатьма специфічними факторами. Її існування зумовлене певним етапом, якого досягли суспільні відносини у сфері оподаткування. Ця категорія є своєрідною оболонкою, формою дії податкових механізмів у державі, у якій разом з тим вплив системи на її елементи є взаємопов'язаним.

Податкова система в кожній країні є однією з основних економічних систем. Вона, з одного боку, забезпечує фінансову базу держави, а з іншого виступає головним знаряддям реалізації її економічної доктрини.

Україна та Російська Федерація після розпаду СРСР опинилися, в принципі, з однаковими податковими системами. Однак економічні умови, переваги певних політичних та економічних концепцій привели до різних результатів, які були закріплені в формі податкових платежів.

Саме тому дана тема є досить актуальною.

Залишаючись в цілому схожими по формі використовуваних податкових важелів, податкові системи України та Росії характеризуються як спільними так і відмінними рисами.

Поняття «податкової системи» не викликає особливих спорів у спеціальній літературі. Багато вчених розглядають сутність податкової системи як сукупності податків, зборів, платежів. Зокрема Орлюк О.П. податкову систему визначає як «сукупність встановлених у країні податків, зборів та